

11. SINIF

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI

IV.ÜNİTE

MAKALE

doğanhoca
markaegitim.com

ÜNİTE KONULARI

1 Makale türünün özellikleri

2 Makale örnekleri

MAKALE TÜRÜNÜN ÖZELLİKLERİ

- Bilim, eğitim, sanat, din, felsefe, siyaset vb. konularda açıklayıcı ve yorumlayıcı biçimde yazılır.
- Düşünceyi savunmak, bilgi vermek ve ispatlamak [kanıtlamak] amacı vardır.
- Bilimsel /akademik nitelik taşır.
- Nesnel anlatım ağır basar. Sanatsal ifadelere pek yer verilmez.
- Yalın, kolay anlaşılır, bilimsel bir dil kullanılır.
- Anketlerden, istatistiklerden, gözlemden, bilimsel çalışmalardan yararlanır.
- Açıklayıcı, tartışmacı ve öğretici anlatım türleri ile birlikte sayısal verilerden yararlanma, tanımlama, karşılaştırma örnekleme, alıntı yapma, tanık gösterme gibi düşünceyi geliştirme yolları kullanılır.
- Makalelerin giriş kısmında yazarların bilgisi ve özeti [kısa bir İngilizce özetle birlikte] , sonunda da bir kaynakça yer alır.
- İlk makalemiz 1860 yılında ilk özel gazetemiz olan Tercüman-ı Ahval'de TERCÜMAN-I AHVAL MUKADDİMESİ adıyla Şinasi tarafından yazılmıştır.
- Ziya Paşa'nın "ŞİİR VE İNŞA"; Namık Kemal'in "LİSAN-I OSMANÎNİN EDEBİYATI HAKKINDA BAZI MÜLAHAZATI ŞAMİLDİR" ; Ahmet Mithat Efendi'nin "DEKADANLAR" makaleleri ilk önemli makalelerdendir.

MAKALE TÜRÜNÜN ÖZELLİKLERİ

- Bilim, eğitim, sanat, din, felsefe, siyaset vb. konularda açıklayıcı ve yorumlayıcı biçimde yazılır.
- Düşünceyi savunmak, bilgi vermek ve ispatlamak [kanıtlamak] amacı vardır.
- Bilimsel /akademik nitelik taşır.
- Nesnel anlatım ağır basar. Sanatsal ifadeler pek yer verilmez.
- Yalın, kolay anlaşılır, bilimsel bir dil kullanılır.
- Anketlerden, istatistiklerden, gözlemden, bilimsel çalışmalardan yararlanır.
- Açıklayıcı, tartışmacı ve öğretici anlatım türleri ile birlikte sayısal verilerden yararlanma, tanımlama, karşılaştırma örnekleme, alıntı yapma, tanık gösterme gibi düşünceyi geliştirme yolları kullanılır.
- Makalelerin giriş kısmında yazarların bilgisi ve özeti [kısa bir İngilizce özetle birlikte] , sonunda da bir kaynakça yer alır.
- İlk makalemiz 1860 yılında ilk özel gazetemiz olan Tercüman-ı Ahval'de TERCÜMAN-I AHVAL MUKADDİMESİ adıyla Şinasi tarafından yazılmıştır.
- Ziya Paşa'nın "ŞİİR VE İNŞA"; Namık Kemal'in "LİSAN-I OSMANÎNİN EDEBİYATI HAKKINDA BAZI MÜLAHAZATI ŞAMİLDİR" ; Ahmet Mithat Efendi'nin "DEKADANLAR" makaleleri ilk önemli makalelerdendir.

MAKALE ÖRNEKLERİ / FEN BİLİMLERİ

EVSEL ATIKSULARDA KOİ, BOİ, TOK VE AKM PARAMETRELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Investigation of relationship between cod, bod, toc and tss parameters in domestic wastewater

Başak YILMAZ

Çevre Mühendisliği Anabilim Dalı

Ahmet YÜCEER

Çevre Mühendisliği Anabilim Dalı

ÖZET

BOİ, KOİ, TOK ve AKM parametreleri atıksu arıtma tesislerinin tasarımı, işletilmesi ve buna bağlı olarak atıksu deşarj kriterleri açısından oldukça önemlidir. Organik içeriğin belirlenmesinde bu kontrol parametrelerinin tümü kullanılmaktadır. BOİ analizi beş gün, KOİ analizi yaklaşık 3 saat, TOK analizi ise yaklaşık 1 saat sürmektedir. BOİ analizinin 5 gün sürmesi, KOİ analizinin tehlikeli atıklar ortaya çıkarması bu iki parametre için dezavantajdır. Bunlara karşı TOK analizi KOİ'ye nazaran az miktarda tehlikeli atık çıkarırken, BOİ'ye nazaran kısa süreli sonuç vermektedir. Bu bilgilerin ışığında bu çalışmada Adana ham evsel atıksuyunun KOİ, BOİ, TOK ve AKM parametreleri arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Bu parametreler arasında ilişki kurulduğu takdirde bir parametrenin analizi yapılarak diğer bir parametrenin analiz sonucu tahmin edilebilir. Analizlerden elde edilen değerlerle KOİ ile BOİ, KOİ ile AKM, BOİ ile AKM, FKOİ ile FBOİ, FTOK ile FBOİ ve FTOK ile FKOİ arasında regresyon analizleri yapılmıştır. Regresyon analizleri sonucunda hesaplanan korelasyon katsayıları (r) sırasıyla; 0.75, 0.74, 0.41, 0.63, 0.41, 0.62 olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Evsel atıksu, KOİ, BOİ, TOK, AKM, regresyon, ilişki, öngörme

Giriş İnsan faaliyetlerinden kaynaklanan çeşitli atıkların oluşumu kaçınılmazdır. Bu atıkların önemli bir parçası atıksu olarak sonlanmaktadır. Atıksuyun miktarı ve kalitesi birçok faktör tarafından belirlenir. Atıksudaki bileşenlerin katkısı atıksuda önemli farklılıklar oluşturmaktadır. Bu bileşenler ana hatlarına ayrılmaktadır. Bunlar; mikroorganizmalar, biyolojik olarak parçalanan organik maddeler, diğer organik maddeler, besinler, metaller, diğer inorganik maddeler, termal etkiler, kokutat ve radyoaktivite'dir. Atıksulardaki kirliliğin önemli miktarı organik maddeden kaynaklanmaktadır (Henze ve ark. 2008).

....

MAKALE ÖRNEKLERİ / SOSYAL BİLİMLER

OKUL YÖNETİCİLERİ DUYGU ENVANTERİ: TÜRK KÜLTÜRÜNE UYARLAMA, GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Sevgi YILDIZ , Sibel DOĞAN , Sevda KATITAŞ

Öz: Duygular örgütsel davranış alanının uzun yıllar ihmal edilen konularındandır. Okul yönetiminde ise duygular konusu son yıllarda dikkat çekmektedir. Bu araştırmada Chen (2021) tarafından geliştirilen Okul Yöneticileri Duygu Envanteri'nin (OYDE) Türkiye'de görev yapan okul yöneticileri ile Türkçe uyarlaması ve geçerlik-güvenirlilik çalışmaları yürütülmüştür. Araştırma Türkiye'nin çeşitli kamu okullarında görevlerine devam eden ve uygun örnekleme yöntemiyle seçilmiş 200 okul yöneticisi ile gerçekleştirilmiştir. Orijinali İngilizce olan ve 25 madde beş boyuttan oluşan envanter, İngilizce ve Türkçe dillerine hâkim üç alan uzmanının görüşleri doğrultusunda Türkçeye çevrilmiştir. OYDE'nin yapı geçerliği için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) güvenirliliği için Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı kullanılmıştır. DFA sonuçları OYDE'nin orijinal formunda yer alan beş alt boyutu doğrulamıştır. Ancak kaygı boyutunda yer alan 16. madde yapılan analiz sonuçlarına göre çıkarılmıştır. Güvenirlilik katsayıları ise OYDE'nin beş alt boyutunun da yüksek düzeyde güvenilir ölçümler ürettiğini göstermektedir. Araştırma sonuçları Türkçeye uyarlanan OYDE'nin Türkiye bağlamında okul yöneticilerinin görev yaptıkları okulları ve okul yöneticiliği mesleğine yönelik duygularını değerlendirmede kullanılabilecek geçerli ve güvenilir sonuçlar üreten 24 madde ve beş alt boyuttan oluşan bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Okul yöneticileri, duygu, duygulanım, okul yöneticilerinde duygu, örgütsel davranış.

GİRİŞ

Çalışanlar zamanlarının büyük bir kısmını örgütlerinde ve iş yerlerinde geçirmektedir. Çalışanlar açısından örgütlerde geçirdikleri bu zamanın pozitif geçmesi beklenmektedir. Örgütler açısından da kurumsal devamlılık için çalışanlarının geçirdiği bu zamanların niteliği ve örgüte yönelik tutumları önemlidir. Genel olarak çalışanların mutlu olacakları bir iş ve huzurlu olacakları bir örgüt/iş yeri arayışında oldukları; örgütlerin de işlerini yüksek verimle sürdüreceği örgüt içinde doyuma ulaşan, yüksek bağlılığa sahip personele ihtiyaçları olduğu söylenebilir. Bu sayede örgütler çalışanlarının bütün potansiyelini işlerine yansıtabileceğini öngörmektedir. Diğer yandan küreselleşme ve neoliberal politikaların etkisiyle özellikle hizmet üreten örgütlerde hizmetin kalitesini destekleyici unsurlardan biri olarak kişiler arası ilişkiler gösterilmekte ve bu durum hizmet üretenler ile alıcılar arasındaki etkileşime (Eroğlu, 2014) vurgu yapmaktadır.

...

MAKALE ÖRNEKLERİ / EDEBİ MAKALE / ŞİNASİ "TERCÜMAN-I AHVAL MUKADDİMESİ"

Mâdâm ki bir hey'et-i ictimâ'iyede yaşayan halk bunca vezâif-i kânûniyye ile mükellefdir, elbette kâlen ve kalemen kendi vatanının menâfi'ine dâir beyân-ı efkâr etmeği cümle-i hukuk-ı muktesebesinden addeyleyler. Eğer şu müdde'âya bir sened-i müsbit aranılacak olsa, ma'ârif kuvveti ile zihni açılmış olan milel-i mütemeddinenin yalnız politika gazetelerini göstermek kifâyet edebilir. Bu mebhas Devlet-i Aliyye'ce dahi nev'âmâ müeyyedir ki Meclis-i Âli-yi Tanzimât'ın teşekkülü sırasında kavânin ü nizâmâta müte'allık levâyih'in tahrîren arz olunması için umma me'zûniyyet-i resmiyye verilmişdi, hattâ hükümet-i seniyyenin müsâ'adesi ile, dâhil-i memalik-i Osmâniyye'de teb'ai gayr-i müslimenin kendi lisânları üzre hâlâ çıkardıkları jurnaller bile, belki hukuklarından ziyadece serbestdir, fakat asıl Osmânlı gazetelerinin bahsine gelince, gayr-i resmî bir varakanın devâm üzre çıkarılmasında her nasılsa şimdiye kadar millet-i hâkimeden hiçbir kimse ihtiyâr-ı zahmet etmemişdir. Hele şükürler olsun, sâye-i adâlet-i seniyyede telâfi-i mâfât müyesser oldu. Şöyle ki: Bu yolda bir Türkçe gazetenin neşri istid'âsına dâir geçenlerde takdim olunan müzekkirenin meâlini musaddak Meclis-i Ma'ârif-i Umûmiyye'den verilen mazbata üzerine, Meclis-i Hâss-ı Vükelâ-ı Fihâm'da dahi keyfiyet istihsân ve ol bâbda müsâ'ade-i seniyye-i cenâb-ı mülûkâne şâyân buyurulmuşdur ve bundan başka her def a çıkarıldıkça bir nüshası, lâyük olmadığı hâlde huzur-ı hümâyûna takdim olunmak husûsunda irâde-i mahsusa-i şâhâne te'âkuben şeref-efzâ-yı sudur olmuşdur. Bu veçhile sâbık ve lâhık ve lâhık-ı sabıkına fâik olarak zuhura gelen teşvîkât-ı celîlenin ifâ-yı teşekküründe lisân-ı hâlimizden müstebân olan aczimizi, âcizâne umuma dahi i'lân ederiz.

...

[Madem ki bir sosyal toplulukta yaşayan halk bunca kanuni görevlerle sorumludur, elbette ki sözle ve kalemle kendi vatanının çıkarlarına dair fikirler belirtmeyi kazanılmış haklarından sayar. Eğer bu iddiaya ispat edici bir senet aranılacak olursa maarif kuvvetiyle zihni açılmış olan medenî milletlerin yalnız politika gazetelerini göstermek yeterli olabilir. Bu konu Yüce Devlet'ce dahi bir bakıma doğrulanmıştır ki, Tanzimat'ın Yüce Meclisi'nin teşekkülü sırasında kanunlara ve nizamlara ait layihaların yazılı olarak arz olunması için umuma resmi izin verilmişti. Hatta Yüksek Hükümet'in müsaadesi ile Osmanlı memleketleri dahilinde Müslüman olmayan tebaanın kendi dilleri üzere hâlâ çıkardıkları jurnaller bile, belki hukuklarından ziyadece serbesttir, fakat asıl Osmanlı gazetelerinin bahsine gelince, resmî olmayan bir gazetenin devam üzere çıkarılmasında her nasılsa şimdiye kadar hakim milletten hiçbir kimse zahmete katlanmamıştır. Hele şükürler olsun, devletin yüksek adaleti sayesinde, kaybın telafisine müyesser oldu. Şöyle ki: Bu yolda Türkçe bir gazetenin neşri dilekçesine dair geçenlerde takdim olunan yazının mealini onaylayan Genel Eğitim Meclisi'nden verilen mazbata üzerine, Anlayışlı Vekillerin Özel Meclisi'nde dahi keyfiyet beğenilince ve o konuda Padişah'ın yüce müsaadelerine şayan buyurulmuştur ve bundan başka her defa çıkarıldıkça bir nüshası layük olmadığı halde Padişah'ın katına takdim olunmak hususu, Padişah'ın özel iradesini takiben şeref verici bir gelişme olmuştur. Bu veçhile önceki ve sonraki öncekine üstün olarak ortaya çıkan büyük teşvıklere teşekkürün ifasında hal dilimizden anlaşılın aczimizi umuma dahi ilan ederiz.] 21 EKİM 1860

...

